

PROJE BAŞLIĞI	İnvitro embriyo üretiminde (IVEP) farklı yöntemlerin denenmesi ile damızlık elit süt ineği sürüsü oluşturulması
PROJE NUMARASI	TAGEM / 18AR-GE59
PROJE LİDERİ	Prof. Dr. D. Ali Dinç
ARAŞTIRMACILAR	Prof. Dr. Behiç COŞKUN, Prof. Dr. Şeref İNAL, Prof. Dr. M. Numan Bucak, Doç. Dr. Kıvanç Bilecen, Dr. S. Ülküm Çizmeçi, M. Furkan Çiftçi, Ö. Faruk Yeşilkaya, Dr. Gonca Sönmez, Dr Mustafa Bodu, Ali Erdem ÖZTÜRK, Vahit AĞIR, Hasan Ali Çay, Ayşe Sarı, Maide GÖLBAŞI, Hasan Dogan, Sevde ORMANCI, Ayşenur TAMER, Mesut Kırbaş, Cumhuri ÇAPAN, Uygur PINAR
YÜRÜTÜCÜSÜ KURULUŞ	Pankent Mimarlık İnşaat Lojistik Nakliye San.Tic. A.Ş.
BAŞLANGIÇ ve BİTİŞ TARİHİ	01.03.2019 - 31.03.2023
PROJE KAYNAĞI VE BÜTÇESİ	TAGEM- 3.142.120,00
PROJE DAİRESİ	HAYSUD

PROJE ÖZETİ:

Geleneksel embriyo transferi (ET/MOET) olarak da bilinen süperovulasyon yoluyla **in vivo** embriyo üretimine alternatif olan **in vitro** embriyo üretim yöntemiyle (IVEP) ülkemizde ilk kez üstün verim özelliklerine sahip damızlık 1.000 baş elit **süt ineği sürüsü** oluşturulması amaçlanmıştır. Ülkemiz hayvansal üretiminde, verim artışına yönelik hızlı genetik geri dönüş sağlayan, seleksiyon yoğunluğu ve doğruluğunu artırıp jenerasyon aralığını kısaltan, genetik kazancı iyileştiren en son biyoteknolojik yöntemlerden birisi olan IVEP tekniği ile ilk kez **sürü oluşturulması** ve bu yönteminin yerleştirilmesi, sürdürülebilir kılınması, biyoteknolojik yöntemlerdeki bir sonraki aşamaya geçişin kolaylaştırılması, bu konuda yapılacak olan araştırmalar için merkez oluşturulması, altyapının paylaşılması ve çıktılarının yaygınlaştırılması amaçlanmıştır.

Materyal olarak üstün verim özelliklerine sahip 30 baş verici düve (donor) ve 1.500 baş taşıyıcı (recipient) düve kullanılacaktır. Vericiler ülkemizde genomik testler gözetilerek üretim ve seleksiyon yapan, tüm kayıtların tutulduğu, hastalıktan arı 3 adet entegre süt ineği işletmelerinden (Atasancak, Efeler, Uluova) materyal bölümünde belirtilen kriterlere göre temin edilecektir. Alıcı veya taşıyıcılar 8-12 aylık yaşta boğa altı düve olarak temin edilecektir. Söz konusu taşıyıcıların, proje ortakları tarafından, kendi kaynaklarından veya gerek görülür ise dışarıdan aynı katkı olarak temin edilmesi ve beslemelerinin üstlenilmesi ile, projenin gerçekleştirile bilmesi için, proje bütçesine yaklaşık 20 Milyon TL karşılığı bir katkıda bulunulmuş olacaktır.

IVEP için ovum pick up (OPU) yöntemi ve invitro maturasyon, fertilizasyon ve kültür (IVMFC) tekniği kullanılacaktır (OPU/IVP). Her bir donör'e her yıl ortalama 8 ay süreyle 2 haftada bir OPU uygulanacaktır. Elde edilecek oositler (ortalama 6-9 adet), ticari mediumlar ile mature edilip, top yüzdeki boğaların dişi spermaları ile fertilizasyon sağlanarak, her bir kültür sonrası yaklaşık 3 adet nakledilebilir embriyo üretilmesi planlanıp taşıyıcılara nakli ile %40 gebelik oranı öngörülerek proje dahilinde gerçekleştirilecek 23 aylık IVEP çalışması sonunda tüm kayıplar (erken ve geç embriyonik ölüm, erken fetal ölüm, abortus, prenatal buzağı kaybı) hesaplandıktan sonra yaklaşık 1.000 baş süper genetik özelliklere sahip damızlık elit sütçü sığır sürüsü oluşturulması planlanmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: OPU, IVEP, ET, Süt İneği